

РЕШЕНИЕ

№ 14013

гр. София, 09.04.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 44 състав, в
публично заседание на 31.03.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Владимирова

при участието на секретаря Албена Илиева, като разгледа дело номер **2177** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), вр. чл. 10, ал. 6 от Закона за семейните помощи за деца (ЗСПД).

Образувано е по жалба на В. С. В. от [населено място], като майка и законен представител на детето С. К. Г., ЕГН – [ЕГН], против Заповед № ЗСПД/Д-С-КС/708/03.02.2026 г. на директора на Дирекция "Социално подпомагане" – К. село.

Релевират се доводи за незаконосъобразност на оспорения административен акт, поради допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, материална незаконосъобразност и несъответствие с целта на закона. Жалбоподателката счита, че при липса на влязло в сила ЕР на ТЕЛК, което да е основание за промяна по отношение на получаваната месечна помощ, то административният орган следва да се съобразява единствено с издадената заповед на основание на последното ЕР, което е в сила, с неговия срок на действие и със заповедта за отпускане на месечната помощ, издадена на основание на него и със срок на получаването ѝ отново определен в нея, съобразно валидността на самото ЕР на ТЕЛК. С тези доводи подробно развити в жалбата се иска отмяна на заповедта.

В проведеното съдебно заседание оспорващата се явява лично, поддържа жалбата си и моли за уважаването ѝ до решаване на спорното право от НЕЛК.

Ответникът - директор на Дирекция "Социално подпомагане" – К. село, чрез юрк. П., оспорва жалбата и моли за отхвърлянето ѝ като неоснователна, като се позовава и на разпоредбата на чл. 112, ал. 9 от Закона за здравето /ЗЗдр/. Подробни съображения се излагат и в писмен отговор от 10.03.2026 г.

Административен съд – София град, Трето отделение, 44 състав, като обсъди доводите на

страните, приетите по делото писмени доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Производството пред административния орган е започнало на 10.02.2025 г., когато В. В. е подала заявление-декларация по образец № ЗСПД/ Д-С-КС/708/10.02.2025 г. до директора на ДСП – К. село за отпускане на месечна помощ за отглеждане на дете с трайно увреждане по чл. 8д от ЗСПД, въз основа на ЕР на ТЕЛК № 90326/22/04.02.2025 г., с което на детето С. К. Г. са определени 96% ТНР, за срок до 01.02.2026 г. Последвало е издаване на Заповед № ЗСПД/Д-С-КС/708/11.02.2025 г. на директора на ДСП – К. село, с която на В. В. е отпусната месечната помощ по чл. 8д, ал. 1 от ЗСПД за детето С. Г., за периода от 01.02.2025 г. до 28.02.2026 г. в размер на 1180 лв.

На 11.02.2026 г. е издадена оспорената в настоящото производство Заповед № ЗСПД/Д-С-КС/708/03.02.2026 г. на директора на ДСП – К. село, с която отпуснатата месечна помощ по чл. 8д от ЗСПД е прекратена, считано от 01.01.2026 г. със следните мотиви: на основание чл. 6, ал.1, т. 1 и ал. 2 от ППЗСПД – служебно установена промяна в обстоятелствата, при която е отпусната помощта – има издадено ново ЕР на ТЕЛК.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена в срока по чл. 149, ал. 1 АПК, от активнолегитимирано лице, срещу подлежащ на оспорване индивидуален административен акт, поради което е процесуално допустима, като разгледана по същество е основателна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административно-производствените правила и материално - правните разпоредби по издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Обжалваната заповед е издадена от компетентен орган на основание чл. 10, ал. 4 от ЗСПД, в изискуемата писмена форма.

По отношение на съответствието на заповедта с материалноправните разпоредби, административнопроизводствените правила и целта на закона, съдът приема, че е издадена при съществено противоречие с тях, което води до нейната незаконосъобразност, като в тази връзка съдът съобрази следното:

Месечните помощи за отглеждане на дете с трайно увреждане до 18 годишна възраст и до завършване на средното образование, но не по-късно от 20-годишна възраст по чл. 8д, ал. 1 от ЗСПД, се предоставят на родители (осиновители), когато отглеждат дете с трайно увреждане, независимо от доходите на семейството, при условие че детето живее постоянно в страната и не е настанено за отглеждане извън семейството по реда на чл. 26 от Закона за закрила на детето.

Условията и реда за подпомагане с месечни помощи по чл. 8д ЗСПД са уредени в разпоредбите на чл. 8д, ал. 7 и ал. 8 от ЗСПД и са доразвити в чл. 24а и чл. 24б от Правилника за прилагане на ЗСПД.

Съгласно чл. 6, ал. 1 от ППЗСПД, в случаите по чл. 10, ал. 2 от Закона за семейни помощи за деца или в резултат на служебна проверка за установяване на промяна на условията, при които са отпуснати месечните семейни помощи, директорът на дирекция "Социално подпомагане" или упълномощено от него длъжностно лице издава заповед за спиране, възобновяване, изменение или прекратяване на отпуснатите помощи по чл. 7, 8, 8д и 8е от Закона за семейни помощи за деца.

Съгласно чл. 24б, ал. 1 от Правилника за прилагане на ЗСПД, месечните помощи за дете с трайно увреждане се прекратяват със заповед на директора на дирекция "Социално подпомагане" или на

упълномощено от него длъжностно лице от първо число на месеца, следващ месеца, през който е отпаднало основанието за отпускането им, като съгласно ал. 2 месечните помощи за дете с трайно увреждана се прекратяват при: 1.) навършване на 18-годишна възраст на детето, а ако продължава да учи - до придобиване на средно образование, но не по-късно от навършване на 20-годишна възраст; 2.) прекратяване настаняването на детето по чл. 26 от Закона за закрила на детето; 3.) установена в експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК промяна във вида и степента на увреждането или в степента на трайно намалената работоспособност.

В случая процесната заповед е мотивирана с посочване на чл. 8д, ал. 1 от ЗСПД, който е основание за отпускане на помощта, както и разпоредбата на чл. 6, ал. 1, т. 1 и ал. 2 ППЗСПД. В заповедта обаче липсва позоваване на разпоредбата на чл. 24б ППЗСПД, респ. коя от визираните в нея хипотези е налице в случая, за да бъде прекратена помощта. Съдът не може вместо административния орган да извърши правна квалификация на описаните в акта факти, а единствено има задължения да провери дали тя е вярна или е допусната правна грешка. Пропускът на органа в тази насока не може да бъде саниран в хода на съдебното производство, което в случая е сторено с отговора на жалбата, в който ответникът изрично сочи като правно основание за прекратяване на помощта – чл. 6, ал. 1, т. 1 и ал. 2 във вр. чл. 24б, ал. 2, т. 3 ППЗСПД. Това води до извод за незаконосъобразност на заповедта и е основание за отмяната й по чл. 146, т. 2 от АПК.

Отделно от изложеното, съдът констатира, че видно от изписването в заповедта, помощта не е прекратена за период, не е считано от конкретна дата за напред, а е на практика за един ден: "от 01.01.2026 г. до 01.01.2026 г.", както и за размер на помощта е посочено "0 лв.", което е в противоречие с правното и фактическото основание за издаване на заповедта. Волята на административния орган е напълно неясна и неразбираема, което пречатства съда да извърши преценка за нейната законосъобразност.

От друга страна не е спорно по делото, че с ЕР на ТЕЛК № 90326/22/04.02.2025 г. на детето С. К. Г. са определени 96% ТНР. При извършено преосвидетелстване на детето Г., с ЕР № 92165/240 от 15.12.2025 г. на ТЕЛК към МБАЛ "Д-р Стамен Илиев" АД – [населено място], е определена 80 % трайно намалена работоспособност със срок на определения процент ТНР до 01.12.2027 г. – 2 години. В случая от съществено значение е разпоредбата на чл. 112, ал. 9 от Закона за здравето, на която се позовава и ответникът и която гласи: "Обжалването по реда на ал. 1 - 8 на експертните решения за трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане на органите на медицинската експертиза не спира изпълнението им. През периода на обжалване на експертното решение за трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане лицето ползва произтичащите права от обжалваното експертно решение, като при намаляване на вида и степента на увреждане, водещи до намаляване или отпадане на отпуснатата подкрепа, преосвидетелстваното лице не възстановява получената в повече сума.". Действително съгласно тази разпоредба обжалването не спира изпълнението на експертните решения, но второто изречение от същата конкретизира, че през периода на обжалване лицето ползва правата, произтичащи от обжалваното експертно решение, като в същото време разпоредбата въвежда изрична забрана за възстановяването на суми, получени въз основа на експертно решение с по-висок процент увреждане, когато при преосвидетелстване се установи по-нисък процент. В този смисъл чл. 112, ал. 9, изр. трето от Закона за здравето представлява специална материалноправна норма, която регулира отношенията между преосвидетелстваното лице и административните органи, отпускащи социални помощи и обезщетения, в хипотезата на намаляване на вида и степента на увреждане при преосвидетелстване. Тази разпоредба изрично забранява възстановяването на суми, получени въз основа на експертно решение с по-висок процент

увреждане, когато при преосвидетелстване се установи по-нисък процент. Правната логика на тази норма е да се избегне несигурност и да се защитят лицата с увреждания от риска от последващо възстановяване.

С оглед на гореизложеното съдът приема, че жалбата е основателна, а оспорената заповед - незаконосъобразна и следва да бъде отменена.

Независимо от изхода на спора искания за разноски не са направени, поради което съдът не дължи произнасяне по същите.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, вр. чл. 10, ал. 6 от ЗСПД, Административен съд – София град, Трето отделение, 44 състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ заповед № ЗСПД/Д-С-КС/708/03.02.2026 г. на директора на Дирекция "Социално подпомагане" – К. село, с която е прекратена месечната помощ по чл. 8д, ал. 1 от ЗСПД относно детето С. К. Г..

Решението е окончателно, на основание чл. 10, ал. 6 от ЗСПД.

СЪДИЯ: